

Тема. Моральні цінності в казці-притчі «Маленький принц»

Мета: розкрити ідейно-філософський зміст твору, опрацювати поняття «філософська казка-притча», розвивати навички коментованого читання твору, характеристики персонажів, творчу уяву; збагачувати словниковий запас учнів; з'ясувати, які життєві цінності вважає головними автор казки; виховувати розуміння справжніх цінностей у людському житті. прагнення до самовдосконалення.

Епіграф:

«Вода буває потрібна і серцю»

А. де Сент-Екзюпері

Хід уроку

I. Організація класу.

II. Оголошення теми, мети та завдань уроку

Поетична п'ятихвилинка.

Д. Павличко «Антуан де Сент-Екзюпері»

*Навіщо повертатися назад
З небес на землю, де війни катуші,
Де Францію дрібні й підступні душі
Зжирають, наче гусениці сад?!
І свій літак тісний, немов снаряд,
Веде він у безумнім безоружжі
Крізь вибухи, що, мов сліпучі ружі,
Цвітуть і осипаються підряд...
В палаючій, як метеор, машині
Його вхопила неба течія
І занесла в глибини темно-сині.
Світ у зірках читав його ім'я,
Лиш у пісках Лівійської пустині
Не відала про це сліпа змія.*

Вступне слово вчителя. Мета нашого уроку з'ясувати, які життєві цінності вважає головними автор казки; засвоїти терміни з теорії літератури; виховувати в собі прагнення до самовдосконалення.

III. Актуалізація опорних знань учнів

Бліц-опитування

1. До якого жанру відноситься твір Екзюпері «Маленький принц»?
2. А що таке притча?
3. Яка улюблена квітка у Маленького Принца?
4. Який алегоричний зміст вміщується в образі троянди?
5. Коли зустрічаються двоє самотніх людей між ними часто виникає ?

6. Відчуття, яке робить людей щасливими і примушує сумувати.
7. Що означає приручити?
8. Продовжіть найвідоміші слова Єкзюпері :
Добре бачить тільки...
Найголовнішого очима ...
Ти завжди береш відповідальність за тих,....
9. Найнебезпечніша рослина на планеті маленького принца.
10. Перший друг принца, який відкрив йому таємницю «приручення».
11. **«Торкнувшись когось, я повертаю його землі, з якої він вийшов.»**Хто говорить ці слова?
12. Подарунки, які залишились у пілота від принца.
13. Єдина доросла людина, яка сподобалась принцу під час подорожі?
14. Що об'єднує всіх людей, з якими Маленький принц зустрівся на відвіданих планетах?

IV. Робота над темою уроку

1. **«Коло думок»**
- На якій із планет ви найбільше не захотіли б залишитись і чому?

2. Бесіда.

- 1.Що незвичайне знайшли в пустелі пілот і маленький принц?

-Уявіть, що перед вами дві склянки: одна з чистою водою, друга з брудною, мутною. **З якого склянки хотілось би напитись?**

Вчитель. Ці склянки з водою символізують **2 душі**. Одна-брудна, потворна, бездуховна. А це - чиста, високо духовна.

Це той колодязь чистої води, до якого прийшли пілот і маленький принц.

- **Що символізує колодязь?**

(Символ **колодязь - духовність**)-запишіть до зошитів.

3.Робота з епіграфом. Як ви розумієте вислів **«Вода буває потрібна і серцю»?**

4. Продовження бесіди.

- 3.Чому Маленький принц вирушив у подорож ?
- 4.Чи знайшов Маленький принц те, що шукав?
- 5.Що символізує Зоряна подорож Маленького принца?

Вчитель. Маленький принц разом з пілотом пройшли довгий шлях до криниці з живою водою. Це був шлях не тільки через пустелю. А перш за все – шлях через сумніви і протиріччя, це –духовний шлях.

(Свої думки підтвердіть текстом твору)

6. Що означає вислів «Треба шукати серцем»?

5. Застосування літературознавчих термінів

1. **Завдання** .Доведіть, що твір А. де Сент-Екзюпері «Маленький принц» — філософська казка-притча.

Цей твір — ...

- ...казка, тому що ...;
- ...притча, тому що ...;
- ...філософський, тому що ....

Вчитель. Отже. За жанром це філософська алегорична казка-притча, вона порушує найважливіші людські проблеми — сенсу буття, дружби, кохання, відповідальності. Занурюючись у світ дитинства Маленького принца, автор закликає людей берегти в собі дитинство, а отже, й душу, відкриту назустріч Всесвіту. Образ Маленького принца частково автобіографічний, він відображає тугу автора за прекрасним дитячим світом, що лишився позаду. Ця казка, водночас сумна й іронічна, мудра і людяна, пройнята любов'ю до людини, прагненням достукатися до її душі, сколихнути, змусити замислитися й очиститися від усього нещирого й непотрібного, повернути втрачену дитячу щирість, чистоту та безпосередність.

6. Бесіда за останніми розділами казки

1. Яким настроєм перейняті останні розділи казки?
2. Як ви розумієте зникнення Маленького принца? Чому воно так схоже на смерть? Чи це і є смерть?

Підтвердіть свої думки текстом твору. Під час читання передайте цей настрій.

7. Визначення моральних цінностей твору

Вчитель. Так само, як назавжди залишився у небі пілот Сент-Екс, назад у небо поплинув і герой його казки-притчі Маленький принц , який прилітав на землю, щоб змусити нас замислитися над життям , стати добрішими, милосерднішими , навчити людей сприймати світ серцем. **Але як навчити людину бачити серцем ? А чи в ціні зараз добро, милосердя, любов, дружба? В чому сенс життя ?** Ці питання хвилюють людство, незважаючи на те, що ми живемо з вами вже у третьому тисячолітті. **Як впливає цивілізація на людину?** Питання життєвих цінностей , справжніх і фальшивих, духовних і химерних і намагався розв'язати Екзюпері у своїй

казці-притчі за допомогою протиставлення «дорослих» і «дітей», але зовсім не за віковими ознаками, адже **пілот – доросла людина**, але він зберіг у собі дитячу душу.

Чого ж навчила нас казка «Маленький принц»? На яких моральних цінностях наголошує у цьому творі Екзюпері?

8. «Скарбничку золотих висловів твору»

V. Підбиття підсумків уроку

Формулювання висновків

1. Які моральні цінності, на думку Екзюпері, найголовніші у житті?

2. За допомогою чого намагався Екзюпері розв'язати питання життєвих моральних цінностей?

VI. Заключна частина уроку.

Слово вчителя.. Нехай образ Маленького принца залишиться з вами на все життя і допоможе вам, ставши дорослими, не забути про дитину у вашій душі.

Віри «Зоряна згадка» О. Надворна

Є на світі чимало книжок,
Що наповнюють душу по вінця
Та з усіх оберу я стежок
Ту, що йде до «Маленького принца»
Казка ця облетіла весь світ.
У ній мудрості чисте озерце.
Шле вам зоряний принц заповіт:
«Вчіться, люди, «бачити серцем»!
«Маленький принц» - тебе всі знають,
Ти – помислів добрих суцвіття,
І справедливо тебе вважають
Книгою тисячоліття!
Я стою о вечірній порі
І вдивляюся в зоряне небо,
Де літав колись Екзюпері
І з польотів вертався до тебе.
Консуело моя чарівна!..
Ти троянди казкова розгадка.
І усмішка твоя неземна
Залишилася на згадку.

Вчитель. Якщо скажуть вам, що троянди всі однакові. Не вірте. Вони – лише Ваші. Ви відповідаєте за свою троянду, і Ваша троянда – єдина у світі. А поки наші дорогі гості будуть турбуватися про свою троянду, ми з вами потурбуємося про домашнє завдання, яке ви оберете для себе самі, виходячи з рівня складності.

VII. Домашнє завдання: с. 216 завдання №6,7- усно, №8 - письмово.